

Onze Friesche hardzeilers.

VII.

R. Buisman.

Rondbladerende in oude jaarverslagen en notulenboeken der Koninklijke Zeilvereeniging „Oostergoo”, ontmoet ik talloze wedstrijdverslagen uit lang vervlogen jaren. Welk een contrast moeten die wedstrijden hebben opgeleverd met onze huidige hoogtijdagen van de zeilsport, nu dikwijls meer dan tien klassen van start gaan en de groote klasse der 16 M.²-ers zelfs in drieën moet worden gesplitst.

Menig programma uit de vorige eeuw vermeldt slechts een onderlinge krachtmeting van „Boeyers en Jagten” met daarnaast nog een wedstrijd van beurt- en vrachtschepen en een enkele klasse „booten” van geringer afmetingen.

tige schepen in haar programma op. Want mooi zijn ze. Onvergelykelijk mooi, deze statige ronde schepen met hun blinkend koper, hun beeldhouwwerk en hun gouden leeuwjes op het roer. Maar langzaam en zeker verdwijnen ze: de zeilsport vond aanhangers in steeds wijder kring, de meeste beoefenaren verlangen het meer handzame, single-handed scherpe schip, dat in ieder geval zonder schipper gemakkelijk te bevaren is. En zoo is het aantal inschrijvers op Oostergoodag geslonken tot de drie getrouwen: de boeiers Albatros en Constanter en het jacht Mercurius, waarbij zich nog een enkele maal de Frisia voegt.

De rest is verdwenen: Argo en Tjet Rixt hebben motoren gekregen; de eigenaar der Maria is tot geen deelname aan wedstrijden te bewegen, de Hou Moed ligt al enkele jaren op het droge en is voor een zachte prijs te koop. Welke ondernemende kongsie jonge zeilers koopt eens dit prachtige schip om er mee op Oostergoodag te verschijnen? En mogen wij de OB

„Mercurius” van den heer R. Buisman.

„Boeijers en jagten”, waarbij met jachten werden bedoeld de groote open ronde schepen, die in Friesland nog steeds als „friesch jacht” bekend staan en in Holland als groote tjotters zouden worden betiteld: met die twee woorden kon de geheele vloot vrijwel worden omvat.

Meer en meer zijn de boeiers en jachten van het wedstrijdtooneel verdwenen en nog slechts Oostergoo neemt jaarlijks geregeld een klasse dezer prach-

22, die wij dit jaar herhaaldelijk op de Friesche meren zagen, daar ook eens verwachten?

Als gezegd: onder de drie getrouwen op den Oostergoo-wedstrijd bevindt zich de Mercurius en ik geloof niet te veel te zeggen, als ik beweer, dat het vooral aan het initiatief van den eigenaar, den heer R. Buisman te danken is, dat wij nog jaarlijks kunnen genieten van de start van onze echt-nationale schepen.

De heer R. Buisman met zijn kleindochters aan boord van de „Mercurius“.

Reeds een lange reeks van jaren vinden wij de naam van den heer Buisman in de wedstrijdverslagen vermeld. Voor het eerst in 1910 toen werd uitgekomen met de „Oostergoo“, het friesch jacht afkomstig van den heer Frits de Vries, dat via den heer Driessen in handen van den heer Buisman was gekomen. In 1914 kocht de heer Buisman zijn tegenwoordig schip de „Mercurius“. Het jacht was in 1868 voor den heer Houtsma op stapel gezet, kwam daarna in handen van den heer Simon Taconis die het aan den tegen-

woordigen eigenaar over deed. Het schip is dus nu zes en zestig jaar oud, maar de opeenvolgende eigenaren hebben het dusdanig verzorgd, dat het nog als nieuw is.

Mijn Oostergoo verslagen vermelden de Mercurius nadien meermalen als eerste en wel in 1915, 1916, 1917, 1918 (1919 was Argo eerste), 1920, 1921 (1922 Argo eerste), 1923, ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan, 1924 (1925 Argo), 1926, 1928, (1927 en 1929 niet gestart).

In 1931 komen voor 't eerst de boeiers en jachten in één klasse uit en wordt Mercurius eerste, een prestatie die zij herhaalde in 1933. In 1932 werd een wisselbeker uitgelooft, die tot dusverre door Mercurius, Constanter en Albatros ieder éénmaal werd gewonnen, zoodat dit jaar de eindstrijd moet worden gestreden, tenzij de OB 22 aan bovenstaande lokstem gehoor geeft en de eerepalm wegdraagt.

Het bleef echter niet alleen bij de Oostergoo-overwinningen. Zoo omstreeks 1915 kwamen de friesche jachten nog geregeld uit te Wartena, Eernewoude, Grouw, Sneek en Langweer en ook hier passeerde Mercurius meermalen als eerste de eindstreep.

De groote concurrent uit de eerste jaren was Piet Vrolijk met de „Maria“. Aan den fellen strijd met dezen tegenstander bewaart de heer Buisman de pret-

„Mercurius“ het Friesch jacht van den heer R. Buisman.

Het woonschip van den heer R. Buisman tijdens een „Skütsjesilerij“, omgeven door vrachtschepen.

tigste herinneringen; steeds hebben zij in goede harmonie gevaren. En dat wil wat zeggen in een tijd, waarin het wedstrijdreglement niet veel meer bevatte dan de regel: wie het eerst de eindstreep passeert is winnaar. — „Eenmaal“, vertelt de heer B, „heb ik hem slecht behandeld. 't Was 'n stille dag in Wartena en midden in den strijd kwam een lange sleep door de wedstrijd baan. Genoegelijk gleed ik mee in het zog van een der tjalken, tot groote woede van Vrolijk en zijn bemanning. Maar ik gleed zoo mooi mee! Gelukkig echter werd Vrolijk toch eerste en 's avonds konden we weer als goede vrienden scheiden“. Dergelijke als grapje bedoelde voorvallen gaven in die jaren kleur aan een wedstrijd en hoeveel woede ze op 't moment zelf ook ontketenden, later hadden de betrokkenen er samen onder een goede dronk plezier om.

Naast de Maria kwam ook Hou Moed strijd leveren, doch deze kon zich nooit recht tot de eerste plaats opwerken. In latere jaren deed ook Argo mee. Dit schip werd in verwaarloosde toestand in Groningen gekocht door Jongejan en voer in diens handen onder den naam „de Kikker“. Later werd het aangekocht door wijlen den heer Siebesma. Ook de Frisia, het iets kleinere schip van den heer Lykles was een trouwe comparant in de klasse.

In de prijzencollectie van den heer Buisman bevindt zich een fraai zilveren blad, uitgelooft door mevrouw Lebret, driemaal gewonnen door Mercurius en eenmaal door Argo. Medailles van alle leden van het Koninklijk huis vindt men tusschen de prijzen.

Jaren aaneen reeds is de heer B. een bekende figuur in het Friesche waterland. Zijn groot woonschip ligt aan den ingang van het Pikmeer en vandaar uit onderneemt hij zijn tochten per Mercurius of in de open motorboot. In het vereenigingsleven bekleedt hij een vooraanstaande plaats. Reeds in 1906 werd hij benoemd tot secretaris van Oostergoo, van welke vereeniging hij thans sedert jaren voorzitter is. Ook het voorzitterschap der vereeniging Leeuwarder Watersport heeft hij lange jaren bekleed. In deze functie leidde hij onder meer de vlootreyue ter eere van het Koninklijk bezoek aan Leeuwarden.

Onze zeilsport heeft behoefte aan dergelijke figuren, die niet alleen het helmhout doch ook de voorzittershamer weten te hanteeren en leiding kunnen geven aan de steeds breeder wordende stroom van watersport-enthousiasten.

Moge de heer Buisman nog lange jaren het roer met vaste hand houden!

H.